

Grŵp Rhywogaethau Anffrodorol Ymledol Partneriaeth Bioamrywiaeth Cymru

Swyddfeydd Asiantaeth yr Amgylchedd Cymru, Heol Casnewydd, Caerdydd

Dydd Mercher 14 Rhagfyr 2011 10:30-15:30
17eg Cyfarfod

Cofnodion

Yn Bresennol

Rob Griffiths (Cadeirydd)	RG	LIC
Alys Edwards (Ysgrifenyddiaeth)	AE	WBP
Ian Guildford	IG	SWP
Mike McCabe (dros y ffôn)	MMc	CCGC
Judith Oakley	JO	Oakley Intertidal
Mark Malins	MM	FCW
Lizzie Wilberforce	LW	WTSWW
Edward Negro	EN	LIC
Alison Smith	AS	LIC
Sean Hathaway	SH	Dinas a Sir Abertawe
Niall Moore	NM	GBNNS

Ymddiheuriadau

Sarah Bird	SW Caer
Dave Thorpe	EAW
Matthew Ellis	CCGC
Ceri Jones	EAW
David Gilchrist	HTA
Ziggy Otto	CCGC
Nigel Ajax-Lewis	WTSWW
Jenni Hartley	LIC
Paul Stebbing	CEFAS
Nick Birula	NB
Richard Poole	RP
Gabe Wyn	CCGC

1. Adborth o gyfarfodydd eraill

Dywedodd y Cadeirydd wrth y grŵp fod John Griffiths, Gweinidog yr Amgylchedd yn Llywodraeth Cymru wedi penderfynu uno Comisiwn Coedwigaeth Cymru, Cyngor Cefn Gwlad Cymru ac Asiantaeth yr Amgylchedd Cymru yn un corff . Bydd bwrdd rhaglen, yn cynnwys staff o'r tri chorff ac o Lywodraeth Cymru, yn symud ymlaen gyda'r gwaith hwn dros y misoedd nesaf.

Mae amserlen y Mesur Amgylchedd arfaethedig wedi'i rhoi yn ôl i 2015, gyda'r Papur Gwyrdd wedi'i gyhoeddi ddiwedd Ionawr 2012.

Bydd y cylch blynyddol o ymweld ag awdurdodau lleol i sicrhau cydymffurfio â NERC yn dechrau yn y Flwyddyn Newydd.

2. Diweddariad ar Gyllid ERDC

Dywedodd RG wrth y grŵp fod cyllid Cydymffurfio â Gwydnwch ac Amrywiaeth Ecosystemau bellach wedi'i ddyrannu ac y bydd wedi'i wario erbyn 31 Mawrth 2012. Roedd dau brosiect anffroddrol yn llwyddiannus; £250k i ddileu Didemnum yng Nghaergybi, ac i ddifa Rhododendron yng Nghwm Dulais.

PWYNT GWEITHREDU 1: RG i ddsbarthu'r rhestr o fidiau prosiectau ERDC llwyddiannus i bawb.
--

3. Clymog Japan

Dywedodd RG fod yr Is-adran Cynaliadwyedd a Thystiolaeth Amgylcheddol (SEED) wedi gofyn am adolygiad ymchwil diymdroi o Glymog Japan.

Mae RICS yn ymgynghori ar bapur gwybodaeth newydd i helpu priswyr a benthydwyr morgais i ystyried goblygiadau presenoldeb Clymog Japan wrth brisio eiddo preswyl yn y DU. Gwahoddir sylwadau gan aelodau, benthydwyr ac arbenigwyr ar sut i drin Clymog Japan. Y dyddiad cau presennol ar gyfer derbyn sylwadau yw 13 Rhagfyr 2011. Nododd SH fod gan Abertawe dystiolaeth uniongyrchol o brisiau eiddo (domestig) yn cael eu prisio'n ddim a bod angen ei bwydo i mewn.

PWYNT GWEITHREDU 2: AE i gysylltu â RICS i ofyn a allwn gyflwyno sylwadau ar ôl y dyddiad cau.

PWYNT GWEITHREDU 3: SH i ddrafftio'r ymateb cychwynnol i ymgynghoriad RICS ar Glymog Japan ac AE i'w ddsbarthu i'r grŵp am sylwadau.

PWYNT GWEITHREDU 4: RG i fwydo'n ôl ar yr adolygiad ymchwil o Glymog Japan yn y cyfarfod nesaf.
--

PWYNT GWEITHREDU 5: AS i anfon copi electronig o ddogfen reoli Clymog Japan i AE i'w ddsbarthu i'r grŵp.
---

4. Cynlluniau Rheoli Basnau Afon – Mesurau INNS

Ni allai NB fynychu felly dosbarthir diweddariad electronig ar ôl y cyfarfod.

5. Cysylltu â mudiadau lles anifeiliaid

Dyweddod RG wrth y grŵp fod y mater wedi'i drafod yn fewnol gan LIC ac na chytunwyd ar safiad ffurfiol eto. Yr ymateb tebygol yw y bydd LIC yn cynnal briff gwyllo ac yn trin pob mater fesul achos.

Dyweddod LW fod milfeddygon yn ymdrin â nifer fawr o achosion a holodd oni fyddai'n syniad delio â'r mater drwy'r Coleg Meddyginiaethau Milfeddygol Brenhinol (RCVM) neu'r Prif Swyddog Milfeddygol.

PWYNT GWEITHREDU 6: RG i gysylltu â'r adran berthnasol yn LIC i drafod cyfathrebu â'r RCVM ynghylch y broblem rhywogaethau anfrodorol.

6. Anghenion tystiolaeth

Gofynnir i bob grŵp WBP ar lefel Cymru ystyried lle mae'r bylchau mewn data / tystiolaeth sydd angen eu llenwi i gefnogi ceisiadau i gymryd camau polisi / rheoleiddio / rheoli.

Rhoddir sylw i'r bylchau drwy gyswllt â'n tîm newydd o sefydliadau ymchwil ac academyddion y Grwpiau Ecosystemau yng Nghymru, yn rhannol drwy ymchwil wedi'i thargedu. Cyflwynir hwynt hefyd i Lywodraeth Cymru i oleuo blaenoriaethau Cymru ar gyfer ymchwil bioamrywiaeth.

Dyma rai materion allweddol a nododd y grŵp; bioddiogelwch a rheoli arferion gorau, rheoli llwybrau NNS (wedi'i gysylltu i'r prosiect Aliens II), hyfforddiant a chyfathrebu.

Dyweddod NM y byddai'n ddefnyddiol adeiladu ar y sylfaen dystiolaeth yma wrth inni symud tuag at Gyfarwyddyd Ewropeaidd yn 2012 a nododd yn aml iawn nad oedd y wybodaeth symlaf ar gael i gefnogi tybiaethau, fel faint o barciau ceirw sydd yn y DU, rhestr o'r rhywogaethau a gedwir mewn sw, beth sy'n cael ei werthu mewn canolfannau garddio unigol ayb.

Mae nifer o brosiectau posibl y gallai Is-raddedigion efallai eu cyflawni. Fodd bynnag, er mwyn canolbwyntio'r adnoddau lle mae mwyaf eu hangen, rhaid blaenoriaethu'r meysydd gwaith, a dylid cysylltu hyn i'r gwaith parhaus ar flaenoriaethu dogfen Asesiad Risg Cymru.

PWYNT GWEITHREDU 7: NM i anfon papur anghenion tystiolaeth Drafft y DU at AE.

PWYNT GWEITHREDU 8: AE i ddrafftio taenlen o anghenion tystiolaeth a'i dosbarthu i bawb am sylwadau.

Dyweddodd NM wrth y grŵp fod CEFAS yn edrych ar fioggiogelwch acwatig i Defra, yn crynhoi'r wybodaeth bresennol. Dosbarthir pob allbwn unwaith y byddant ar gael.

Dyweddodd RG wrth y grŵp fod papur trafodaeth drafft ar yr angen am ganllawiau bioddiogelwch morol wedi'i ddraffio a byddai sylwadau ar hyn yn cael eu croesawu.

Nododd AS fod dogfen ymarfer gorau wedi'i chynhyrchu mewn ardaloedd fel yr Alban, a allai fod yn ddefnyddiol.

PWYNT GWEITHREDU 9: RG i ddsbarthu'r papur trafodaeth ar fioggiogelwch morol i bawb am sylwadau.

PWYNT GWEITHREDU 10: NM i ddsbarthu papur bioddiogelwch y bwrdd rhaglen i bawb er gwybodaeth.

7. Diweddariad ar Brosiectau INNS sy'n parhau o gwmpas Cymru / Archwiliad Gweithredu

Dyweddodd AE wrth y grŵp fod yr Archwiliad Gweithredu wedi'i ddiwygio a'i rannu'n ddwy ddogfen i adlewyrchu'r prosiectau INNS presennol a hanesyddol yng Nghymru. Bydd y ddwy ddogfen yn cael eu cadw ar dudalennau INNS y wefan WBP ac yn cael eu diweddaru o bryd i'w gilydd.

PWYNT GWEITHREDU 11: AE i ddsbarthu'r Archwiliad Gweithredu i bawb am sylwadau.

PWYNT GWEITHREDU 12: PAWB i adolygu dogfennau'r Archwiliad Gweithredu a llenwi unrhyw fylchau.

8. Blaengynllunio

Cytunodd y grŵp y bydd y blaenoriaethu Asesiad Risg yn helpu i oleuo cynllun gwaith y grŵp INNS ac y dylid edrych ar hyn eto unwaith fydd y gwaith hwn wedi'i gwblhau.

Dyweddodd AE wrth y grŵp nad yw Jo wedi derbyn unrhyw sylwadau eto ar y ddogfen flaenoriaethu a chytunwyd y byddai'n well rhoi sylw i hyn wyneb yn wyneb yng nghyfarfod mis Chwefror, er y byddai'n bwysig sicrhau bod gymaint o bobl â phosibl yn mynychu.

PWYNT GWEITHREDU 13: AE i ychwanegu blaenoriaethu'r Asesiad Risg fel prif eitem ar agenda cyfarfod mis Chwefror.

PWYNT GWEITHREDU 14: PAWB i anfon unrhyw sylwadau, cyn cyfarfod mis Chwefror, at JH j.hughes@ccw.gov.uk a chopi at AE a.edwards@welshwildlife.org

PWYNT GWEITHREDU 15: PAWB i fynychu'r cyfarfod ym mis Chwefror neu i anfon cynrychiolydd.

9. Diweddariad – Prydain / Ewrop

Rhoddodd RG ddiweddariad i'r grŵp ar y gwaith ar Gyngor Prydain-Iwerddon, sydd wedi cynnwys pob un o weinyddiaethau cynghorau a thiriogaethau dibynnol y DU. Mae Cymru'n arwain ar ddau faes; yr amgylchedd a phobl ifanc, sy'n arwain at gyswllt Gweinidogol uniongyrchol a gall hefyd ddylanwadu ar drafodaeth Weinidogol ar y ddau fater hwn. Cynhelir y cyfarfod nesaf ym mis Medi, lle bydd INNS a bioamrywiaeth yn cael eu trafod.

Rhoddodd NM ddiweddariad ar ddatblygu Strategaeth i'r UE ar Rywogaethau Estron (Anfrodorol) Ymledol, sydd i'w disgwyl yn 3ydd chwarter 2012. Bydd deddfwriaeth yn cynnwys rhywogaethau rhestr ddu'r UE na ellir eu mewnfario, eu masnachu na'u cadw, ac mae'n debyg y gofynnir i wledydd yr undeb gynhyrchu eu rhestri duon eu hunain. Disgwylir ymgynghoriad cyhoeddus yn chwarter cyntaf 2012.

Huw Thomas sy'n arwain ar ymateb polisi'r DU. Fodd bynnag nid yw'n atal y gweinyddiaethau unigol rhag trafod gyda'u rhanddeiliaid eu hunain a chytuno ar eu safiadau eu hunain.

Dywedodd NM wrth y grŵp fod GBNNSS wedi sicrhau swydd ran amser dros dro i ddatblygu marchnata partneriaeth. Mae'r gwaith yn debygol o ganolbwyntio ar yr ymgyrchoedd Mynd at Wraidd y Mater a Gwirio, Glanhau, Sychu gan nodi cyrff blaenoriaeth i gysylltu â nhw ar draws y DU.

Mae fideo hyfforddiant wrthi'n cael ei ddatblygu i roi gwybod i staff canolfannau garddio am beryglon rhywogaethau anfrodorol. Mae posteri bioddiogelwch hefyd yn cael eu datblygu, tebyg i'r rhai a gynhyrchwyd o'r blaen gan yr Ymddiriedolaeth Genedlaethol.

Dywedodd AS wrth y grŵp fod y gweithgor hyfforddiant wedi cwrdd deirgwaith a chynhaliwyd gweithdy yn Efrog ym mis Hydref. Bwriedir paratoi adroddiad drafft ar gyfer y grŵp cyfryngau a chyfathrebu ddechrau flwyddyn nesaf, sy'n debygol o awgrymu bod angen dull thematig.

Cysylltwyd â FCW i gynhyrchu arweinlyfr ID i INNS - naill ai fel cerdyn ar wahân neu ynghlwm wrth gyfathrebu a chardiau ID presennol.

Dywedodd NM wrth y grŵp fod rhybudd rhywogaeth allan ar gyfer Cacynen Feirch Asia. O'r herwydd mae angen codi ymwybyddiaeth ar draws y DU. Mae angen cynnwys awdurdodau lleol ar draws Cymru a Lloegr a dechrau cyfathrebu ag unigolion perthnasol yn yr adrannau rheoli pla. Mae unrhyw ymateb chwim yn

debygol o gael ei gydgysylltu gan yr Uned Wenyn Genedlaethol
(www.nationalbeeunit.co.uk)

PWYNT GWEITHREDU 16: AE i ofyn i Ecolegwyr awdurdodau lleol roi manylion cyswllt ar gyfer penaethiaid yr adrannau rheoli pla a'u hanfon ymlaen at NM fel mater o frys, er mwyn paratoi cynllun wrth gefn.

Cynhelir y Fforwm Rhanddeiliaid Blynyddol ar 10 Mai 2012 ym Mirningham a chynhelir Gweithdy Grŵp Gweithredu Lleol ddiwedd mis Ionawr, wedi'i ariannu gan Defra.

PWYNT GWEITHREDU 17: NM i gadarnhau dyddiad a lleoliad y Fforwm Rhanddeiliaid Blynyddol.

I gloi, dywedodd NM wrth y grŵp y bydd yr adroddiad NNSIP (porth gwybodaeth rhywogaethau) terfynol i Defra ar gael yn y Flwyddyn Newydd.

PWYNT GWEITHREDU 18: NM i ddsbarthu'r Adroddiad NNSIP terfynol unwaith y bydd ar gael.

10. Gweithredu o'r cyfarfod blaenorol

Dywedodd MM wrth y grŵp y cynhaliwyd cyfarfod rhanddeiliaid Cynllun Gweithredu Rheoli Ceirw Gwyllt Cymru ar 3 Rhagfyr. Mae negeseuon a sylwadau allweddol wedi eu dosbarthu i'r holl rhanddeiliaid a wahoddwyd ac a oedd yn bresennol. Yn dilyn y cyfarfod, cyfarfu Grŵp Llywio a wnaeth newidiadau i'r cynllun gweithredu drafft cyn ei basio ymlaen i'r Gweinidog.

Nododd MM nad oedd eto wedi derbyn templed y cynllun gweithredu ac felly na allai ei lenwi ar gyfer ceirw sika.

PWYNT GWEITHREDU 19: NM i holi ynghylch templed y cynllun gweithredu ac i adrodd yn ôl i MM.

PWYNT GWEITHREDU 20: AE i gysylltu â Craig Mitchell ynghylch Cacynen Feirch Asia ac i holi'r WLGA i weld a allent helpu i godi ymwybyddiaeth a rhoi ymateb chwim.

PWYNT GWEITHREDU 21: NM i ofyn i Huw Thomas ail-ymgynnull y grŵp Ymateb Chwim i drafod y materion taer yng nghyswllt RR / caniatadau ayb.

Unrhyw Fusnes Arall

Mae'r prosiect Ceirw Sika (wedi'i ariannu gan EW) wedi derbyn ymholiad gan y Gweinidog ynghylch maint y prosiect.

Mae Safle Morol Ewropeaidd Bae ac Aberoedd Caerfyrddin (CBEEMS) wrthi'n ymgynghori ar eu cynllun rheoli, ac mae copi ohono ar gael ar eu gwefan yn <http://english.cbeems.org/management/>. Ar hyn o bryd nid oes cyfeiriad at INNS ac mae hyn yn rhywbeth sydd angen rhoi sylw iddo.

Gofynnodd NM i Gymru gyfrannu cyllid ar gyfer cynnal a chadw'r wefan GBNNSS.

PWYNT GWEITHREDU 22: RG i holi ynghylch y posibilrwydd o Gymru'n cyfrannu cyllid at wefan GBNNSS.

Dyddiad y cyfarfod nesaf: 28 Chwefror 2012, lleoliad i'w gadarnhau.

Crynodeb o'r Gweithredu

PWYNT GWEITHREDU 1: RG i ddsbarthu'r rhestr o fidiau prosiectau ERDC llwyddiannus i bawb.

PWYNT GWEITHREDU 2: AE i gysylltu â RICS i ofyn a allwn gyflwyno sylwadau ar ôl y dyddiad cau.

PWYNT GWEITHREDU 3: SH i ddrafftio'r ymateb cychwynnol i ymgynghoriad RICS ar Glymog Japan ac AE i'w ddsbarthu i'r grŵp am sylwadau.

PWYNT GWEITHREDU 4: RG i fwydo'n ôl ar yr adolygiad ymchwil o Glymog Japan yn y cyfarfod nesaf.

PWYNT GWEITHREDU 5: AS i anfon copi electronig o ddogfen rheoli Clymog Japan i AE i'w ddsbarthu i'r grŵp.

PWYNT GWEITHREDU 6: RG i gysylltu â'r adran berthnasol yn LIC i drafod cyfathrebu â'r RCVM ynghylch y broblem rhywogaethau anfrodorol.

PWYNT GWEITHREDU 7: NM i anfon papur anghenion tystiolaeth Drafft y DU at AE.

PWYNT GWEITHREDU 8: AE i ddrafftio taenlen o anghenion tystiolaeth a'i ddsbarthu i bawb am sylwadau.

PWYNT GWEITHREDU 9: RG i ddsbarthu'r papur trafodaeth ar fioggiogelwch morol i bawb am sylwadau.

PWYNT GWEITHREDU 10: NM i ddsbarthu papur bioddiogelwch y bwrdd rhaglen i bawb er gwybodaeth.

PWYNT GWEITHREDU 11: AE i ddsbarthu'r Archwiliad Gweithredu i bawb am sylwadau.

PWYNT GWEITHREDU 12: PAWB i adolygu dogfennau'r Archwiliad Gweithredu a llenwi unrhyw fylchau.

PWYNT GWEITHREDU 13: AE i ychwanegu blaenoriaethu'r Asesiad Risg fel prif eitem ar agenda cyfarfod mis Chwefror.

PWYNT GWEITHREDU 14: PAWB i anfon unrhyw sylwadau, cyn cyfarfod mis Chwefror, at JH j.hughes@ccw.gov.uk a chopi at AE a.edwards@welshwildlife.org

PWYNT GWEITHREDU 15: PAWB i fynychu'r cyfarfod ym mis Chwefror neu i anfon cynrychiolydd.

PWYNT GWEITHREDU 16: AE i ofyn i Ecolegwyr awdurdodau lleol roi manylion cyswllt ar gyfer penaethiaid yr adrannau rheoli pla a'u hanfon ymlaen at NM fel mater o frys, er mwyn datblygu cynllun wrth gefn.

PWYNT GWEITHREDU 17: NM i gadarnhau dyddiad a lleoliad y Fforwm Rhanddeiliaid Blyneddol.

PWYNT GWEITHREDU 18: NM i ddsbarthu'r Adroddiad Rhywogaethau NNSIP terfynol unwaith y bydd ar gael.

PWYNT GWEITHREDU 19: NM i holi ynghylch templed y cynllun gweithredu ac i adrodd yn ôl i MM.

PWYNT GWEITHREDU 20: AE i gysylltu â Craig Mitchell ynghylch Cacynen Feirch Asia ac i holi'r WLGA i weld a allent helpu i godi ymwybyddiaeth a rhoi ymateb chwim.

PWYNT GWEITHREDU 21: NM i ofyn i Huw Thomas ail-ymgynnull y grŵp Ymateb Chwim i drafod y materion taer yng nghyswllt RR / caniatadau ayb.

PWYNT GWEITHREDU 22: RG i holi ynghylch y posibilrwydd o Gymru'n cyfrannu cyllid at wefan GBNNSS.